

KROVNA
ORGANIZACIJA
MLADIH SRBIJE

ALTERNATIVNI IZVEŠTAJ O POLOŽAJU I POTREBAMA MLADIH U REPUBLICI SRBIJI 2021

Bezbednost i zdravlje mladih

Nalazi u vezi sa perspektivama mladih o bezbednosnim problemima, njihovim uzrocima i reakcijama na različite bezbednosne situacije, kao i zdravstvenim navikama mladih i percepciji zdravstvenog stanja.

Postavili smo pitanje mladima da li su izloženi ili su bili izloženi nekom obliku nasilja, a rezultat kaže da je **više od trećine mladih osoba trpelo fizičko i digitalno nasilje, a skoro tri četvrtine verbalno.**

DA LI STE BILI IZLOŽENI FIZIČKOM NASILJU?

63%
NE

37%
DA

DA LI STE BILI IZLOŽENI VERBALNOM NASILJU?

27%
NE

73%
DA

DA LI STE BILI IZLOŽENI DIGITALNOM NASILJU?

63%
NE

37%
DA

Mlade smo pitali i da li su bili žrtve seksualnog nasilja, što je novo pitanje u odnosu na prošlu godinu. Da, kaže 13% njih, ali taj broj raste na 21% kada su u pitanju mlade žene.

DA LI STE BILI IZLOŽENI SEKSUALNOM NASILJU?

87%
NE

13%
DA

DA LI STE BILI IZLOŽENI SEKSUALNOM NASILJU*?

79%
NE

21%
DA

*mlade žene

IZLOŽENOST DISKRIMINACIJI

Mlade smo pitali i da li su izloženi vidovima diskriminacije i čak 66% njih je reklo da su izloženi nekom obliku diskriminacije, što je povećanje u odnosu na prethodnu godinu. Ovaj podatak zasigurno doprinosi osećaju nesigurnosti kod mladih, padu vrednosti, pa i njihovoj želji da napuste svoju sredinu. Sličan procent mladih kaže da je bio izložen diskriminaciji na osnovu godina, što je relevantan podatak za položaj mladih u društvu.

Oko trećine mladih bilo je žrtva nasilja motivisanog nekom ličnom karakteristikom (rasom, nacionalnošću, polom, identitetom, seksualnom orijentacijom i slično).

DA LI STE IZLOŽENI ILI STE BILI IZLOŽENI NEKOM OBLIKU DISKRIMINACIJE?

34%
NE

66%
DA

DISKRIMINACIJA MOTIVISANA GODINAMA

41%
NE

59%
DA

DA LI STE BILI ŽRTVA DISKRIMINACIJE MOTIVISANE LIČNOM KARAKTERISTIKOM?

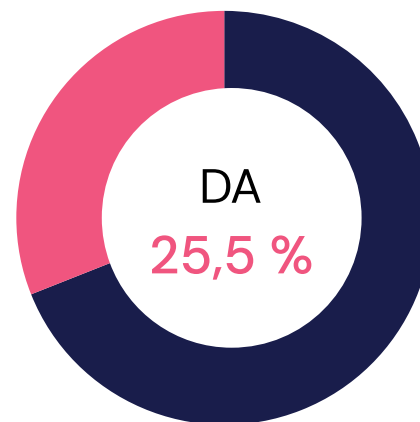
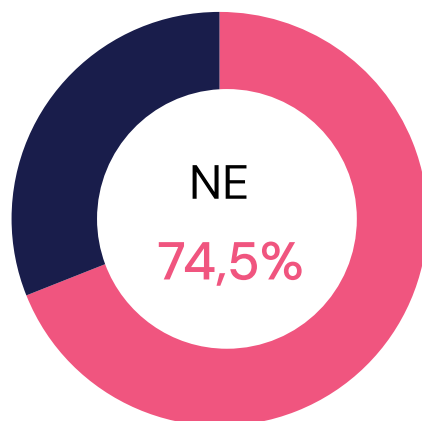
69%
NE

31%
DA

Pitali smo mlade da li nasilje može da bude opravdano: **25,5% mladih osoba smatra da nasilje može biti opravdano**, što je manji procenat nego prethodne dve godine.

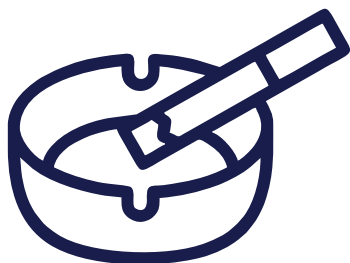
DA LI NASILJE MOŽE BITI OPRAVDANO?

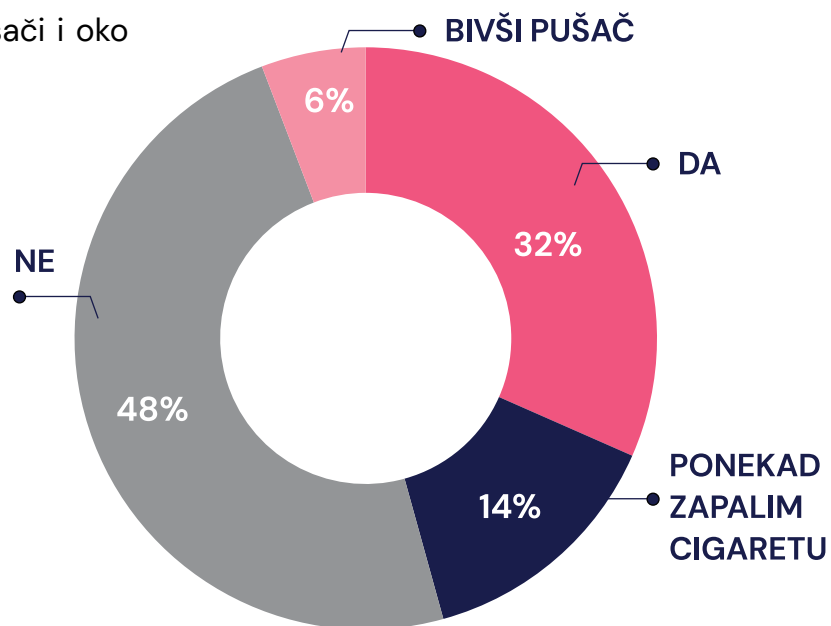

Ove godine smo imali nekoliko pitanja koja se tiču zdravlja i navika mladih u vezi sa konzumiranjem psihoaktivnih supstanci.

Tako smo pitali mlade da li su pušači i oko trećina njih su aktivni pušači.

DA LI STE PUŠAČ?

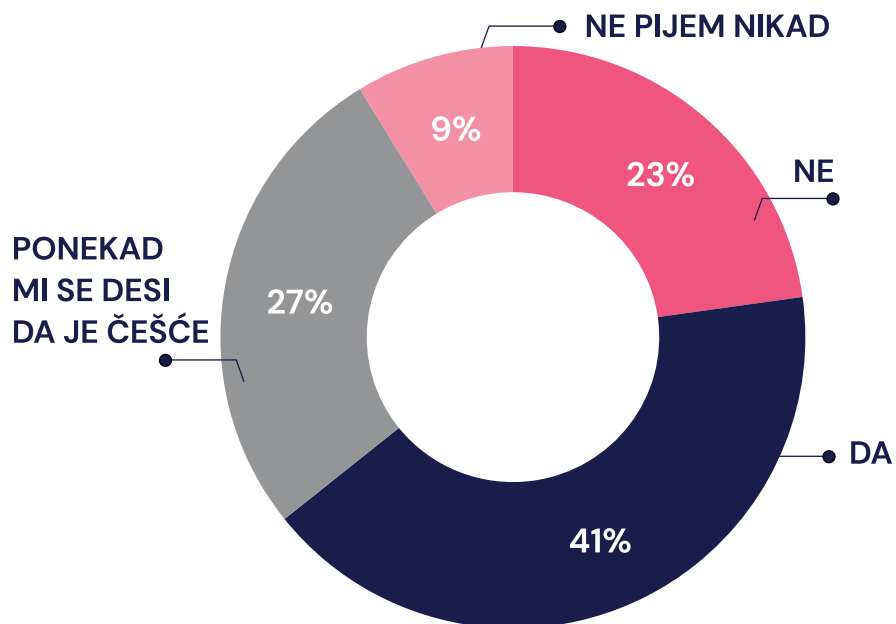

Pitali smo mlade da li u proseku piju češće od jednom nedeljno.

DA LI PIJETE ČEŠĆE OD JEDNOM NEDELJNO?

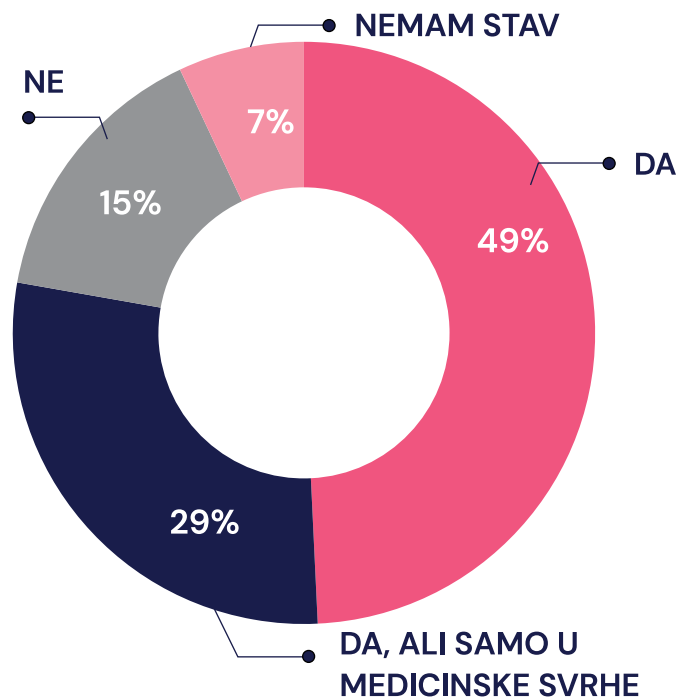

Na pitanje da li podržavaju legalizaciju marihuane mladi su izrazili snažnu podršku legalizaciji, makar u medicinske svrhe.

Pitali smo mlade da označe supstance koje su koristili makar jednom:

Kafa	94.2
Marihuana-kanabis	50.9
Cigarete	71.7
Ekstazi	12.1
Alkohol	92.8
Kokain	12.3
Sedativi	14.2
LSD	4
Amfetamini	9

DA LI STE ZA LEGALIZACIJU MARIHUANE?

Ocena sopstvenog zdravstvenog stanja

Mladi su ocenjivali svoje zdravstveno stanje na skali od 1 do 5. Ocena mentalnog zdravstvenog stanja dobila je niže ocene, a postoji statistički značajna razlika kod mladih između 15 i 19 godina i kod mladih žena, koji daju niže ocene svom mentalnom zdravlju u odnosu na prosek.

Ocena svog zdravstvenog stanja (1–5)	Fizičko zdravstveno stanje	Mentalno zdravstveno stanje
15–19	4,06	3,39
20–24	4,09	3,74
25–29	4,04	3,87
Muškarci	4,10	3,95
Žene	4,03	3,43
Ukupno	4,07	3,67

STAVOVI MLADIH O UZROCIMA LOŠEG ZDRAVLJA

Najgore ocene dobili su stres na poslu i tokom obrazovanja, droge, neredovna fizička aktivnost i što je zanimljivo u kontekstu aktualizacije ovih tema u javnosti, stanje životne sredine.

Uzroci lošeg zdravlja

UZROK	PROSEČNA VREDNOST OD 1 DO 4	UZROK	PROSEČNA VREDNOST OD 1 DO 4
Alkohol	2,96	Neredovan san	3,29
Cigarete	3,13	Neizvesnost i nestabilnost	3,20
Droge	3,48	Dostupnost lekova	2,60
Neredovna fizička aktivnost	3,31	Loš zdravstveni sistem	3,08
Stres na poslu i tokom obrazovanja	3,52	Nezaposlenost	3,28
Partnerski odnosi	2,81	Stanje životne sredine	3,30

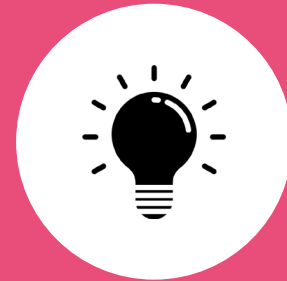

ZAKLJUČAK I PREPORUKE:

- ▶ Rezultati ukazuju da su mladi u značajnoj meri izloženi verbalnom, pa potom digitalnom nasilju. Preko petine mladih žena kaže da je bilo žrtva seksualnog nasilja. Osim toga, skoro dve trećine mladih bilo je žrtva diskriminacije, što sve govori o nesigurnom okruženju za život mladih u Srbiji, koje je uzrokovano višestrukim faktorima, a mladi na prvo mesto stavljaju stanje u porodici, stanje u društvu i neefikasnu kaznenu politiku. Kada je reč o zdravlju mladih, novi podaci pokazuju da mladi relativno solidno ocenjuju svoje fizičko zdravlje, ali ne i mentalno, gde su posebno primetne niže ocene koje

svom zdravlju daju žene i tinejdžeri. Konzumiranje psihoaktivnih supstanci nije se mnogo izmenilo u odnosu na nalaze iz prošlogodišnjeg izveštaja, a interesantno je napomenuti visok rang koji mladi daju stanju životne sredine kao uzročniku nezdravog života.

PREPORUKE:

- Kreirati bezbednosne politike zasnovane na podacima i usmerene ka posebnim grupama mladih; uključiti mlade u kreiranje bezbednosnih politika i identifikovanje bezbednosnih rizika (Akteri: Vlada RS; MOS; MUP; jedinice lokalne samouprave; KOMS; Nacionalna KzM).
- Kreirati mehanizme i bezbednosne politike koje se najpre bave uklanjanjem uzroka bezbednosnih problema i prevencijom potencijalnih problema (Akteri: Vlada RS; MOS; MUP; jedinice lokalne samouprave; MPNTR; škole i univerziteti; udruženja građana; udruženja mladih i za mlade; mediji);
- Decentralizovati bezbednosnu politiku kroz jedinstveno nacionalno telo za bezbednost mladih, u skladu sa različitim bezbednosnim rizicima koji se javljaju u različitim jedinicama lokalne samouprave (Akteri: Vlada RS; MUP; jedinice lokalne samouprave).
- Usvojiti smernice za uključivanje bezbednosti u lokalne akcijske planove za mlade u svim jedinicama lokalne samouprave (MOS; jedinice lokalne samouprave; kancelarije za mlade; KOMS; KzM; udruženja mladih i za mlade).
- Pokrenuti veliku medijsku i terensku kampanju o važnosti fizičkog i posebno mentalnog zdravlja mladih (Vlada RS, MOS, Min. zdravlja, KOMS, udruženja mladih i za mlade).

Ova brošura je nastala u okviru projekta „Civilno društvo za unapređenje pristupanja Srbije Evropskoj uniji“ koji Krovna organizacija mladih Srbije realizuje u partnerstvu sa Beogradskom otvorenom školom i uz podršku Švedske. Stavovi i mišljenja autora izneti u ovoj brošuri ne predstavljaju nužno i mišljenje partnera i donatora.

